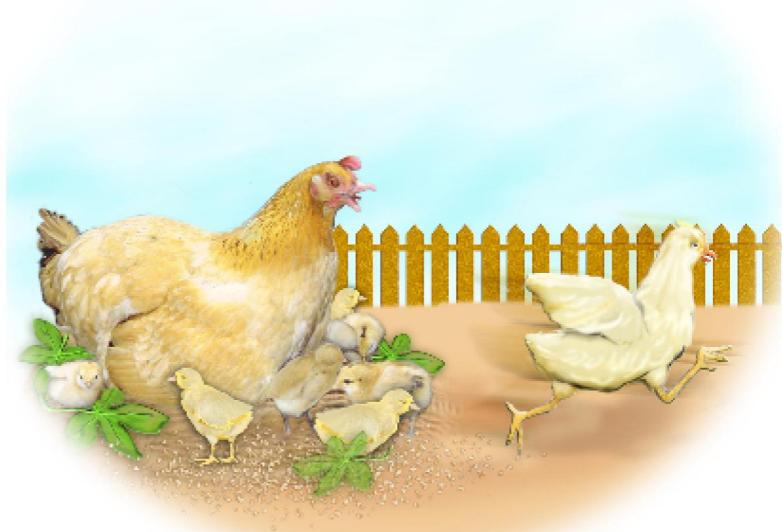

כִּי תָבֹאו אֶל הָאָרֶץ

"וְכִי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ וַגְּטֻעַתְם כָּל עֵץ מַאֲכֵל וּכְוּ" (ויקרא יט ב)¹

וַיִּקְרָא רַבָּה פְּرָשָׁה כָּה סִימָן ה

"מֵשֶׁת בְּطַחַות חַכְמָה" (איוב לח לו) - מהו "בְּטַחַות"? - בطيיה.² "או מֵנֶת לְשָׁכוּ בֵּינָה" (שם) - תרנגול. אמר ר' לוי: בערביה קוראים לתרנגול סכיה. תרנגולות זו, כשאפרוחיהDKIKIM היא מכונסת אותן ונונתנת אותן תחת כנפיה ומחמתן אותן ועודרת לפנייהם. וכשהם גדלים, אחד מהם מבקש לקרוב אצלה, היא נוקרת לו בראשו ואומרת לו: לך עדור באשפthead. כך, כשהיו ישראל בדבר ארבעים שנה, היה המן יורד והבאר עולה להן והשליו מצוי להן וענני כבוד מקיפים אותן ועמדו ענן מסיע לפניהם. כיוון שנכנסו ישראל לארץ, אמר להם משה: כל אחד ואחד מכם יטעון מכושו ויצא ויטע נטיעות. זה שכתבוב: "כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ וַגְּטֻעַתְם".³

שבת שלום מחלקי המים

¹ מספר פעמים כתוב בתורה: "כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ". במצוות פסח דורות (שמות יב כה), במצוות נגעי בית (ויקרא יד לד), במצוות העומר (ויקרא כג י), במצוות שמיטה ויבול (ויקרא כה ב) ובמצוות נסכים (במדבר טו ב). וכך, בדיני ערלה ונטע רביעי. אבל לשון הפסוק: "כִּי תָבֹא ... וַגְּטֻעַתְם" מרמזת גם על עצם מצוות "ישוב הארץ" ופיתוחה. שיש מצווה לנטווע עצים, לעבד את האדמה. ראה בהמשך המדרש שהבאנו, את הסיפור על הזקן שחצב בהר ונטו עץ שפגש את אדריאנוס הקיסר. אז מה עושה כאן התרנגולת ואפרוחיה? למה לא צירנו פשוט אנשים נטוועים עצים?

² פירוש א. הלוי מסביר: בטורא - בסתר לבו של אדם - בכיליותיו. ויש פירושים אחרים למילה "בטחות" - ראה דעת מקרא על הפסוק בספר איוב לח פרק לח פסק ל.

³ מדרש תנומא בפרשתנו (סימן ז) מעצם עוד יותר את "תקופת הזזהר" של ארבעים שנوت הנודדים במדבר: "כיוון שישראל יצאו מצרים והיו מhalbין במדבר, הורד להם הקב"ה את המן והגיז להם את השלו והעלה להם את הבאר והוא כל שבט ושבט עוזה לו אמת המים ומוכניס אצלו והוא גוטע בו תנאים ורמנונים ועשה פירות בן יומן בשם שהוא מתחילה בריתתו של עולם: עץ פרי עוזה פרי למינו (בראשית א)". ממש גן עדן! כל זה בשביל להdagish את השינוי של כל אשר נכנסו לארץ. כעת, כל זה החל עבר. כעת כל אפרוח ילך ויעדור באשפthead, יבנה את ביתו ויטע את נטיעותיו. המדבר הוא אויל גן עדן במובן זה שהכל מוכן ומצוון ואין צורך לטורוח. אבל ארץ ישראל היא גן עדן במובן של העשייה, של מעשה האדם המדמה את מעשי ה' בנטיעת גן העדן ובריאות העולם.